

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ต
สารบัญกราฟ	ถ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.5 การตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 2 แนวคิด กรอบแนวคิด และวิธีการศึกษา	
2.1 แนวคิดในการศึกษา	11
2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา	15
2.3 วิธีการศึกษา	16
บทที่ 3 การผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	
3.1 หลักการผลิตข้าวอินทรีย์	26
3.2 หลักเกณฑ์และแนวทางในการผลิตข้าวอินทรีย์	26
3.3 ระบบการตรวจสอบข้าวอินทรีย์	31
3.4 มาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์ของประเทศไทย	31
3.5 มาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์	34
4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของเกษตรกรที่ผ่านมาตรฐาน เกษตรกรอินทรีย์ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก	76
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	85
5.2 ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	97
ประวัติผู้เขียน	124

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ที่ขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และจำนวนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แยกเป็นเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และเกษตรกรที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ กระจายตามอำเภอต่างๆ ในจังหวัดอุบลราชธานี	23
4.1	จำนวนและร้อยละของ เพศ ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	34
4.2	จำนวนและร้อยละของ อายุ ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	35
4.3	จำนวนและร้อยละของ ระดับการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	36
4.4	จำนวนและร้อยละของ สมาชิกในครัวเรือน ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	37
4.5	จำนวนและร้อยละของ แรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	39
4.6	จำนวนและร้อยละของ พื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือน ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	40
4.7	จำนวนและร้อยละของ แหล่งที่มาของพื้นที่ทำการเกษตร ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	41

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 จำนวนและร้อยละของ พื้นที่ในการปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	42
4.9 จำนวนและร้อยละของ ราคาจำหน่ายข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ที่กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ได้รับ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	43
4.10 จำนวนและร้อยละของ ปริมาณผลผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	44
4.11 จำนวนและร้อยละของ ต้นทุนเงินสดที่ใช้ในการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	45
4.12 จำนวนและร้อยละของ รายได้จากการจำหน่ายข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	47
4.13 จำนวนและร้อยละของ รายได้เหนือต้นทุนเงินสด ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	48
4.14 จำนวนและร้อยละของ รายได้ต่อปี จำแนกจากแหล่งที่มาของรายได้ที่ครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ได้รับ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	50
4.15 จำนวนและร้อยละของ รายได้ภาคเกษตรต่อปี ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.16 จำนวนและร้อยละของ รายได้นอกภาคเกษตรต่อปี ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง เกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ที่มีการประกอบอาชีพนอกเหนือจากภาค เกษตร จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตร อินทรีย์	53
4.17 จำนวนและร้อยละของ รายได้ทั้งหมด ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูก ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	54
4.18 จำนวนและร้อยละของ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของ ครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่ม เกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	55
4.19 จำนวนและร้อยละของ แหล่งเงินออม ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูก ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	56
4.20 จำนวนและร้อยละของ จำนวนเงินออม ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูก ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	57
4.21 จำนวนและร้อยละของ แหล่งเงินกู้ ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าว หอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์	58
4.22 จำนวนและร้อยละของ หนี้สิน ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าว หอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์	59
4.23 จำนวนและร้อยละของ แหล่งข้อมูลข่าวสาร ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าว หอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.24 จำนวนและร้อยละของ ข้อมูลข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ได้รับ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	61
4.25 จำนวนและร้อยละของ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบัน ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	62
4.26 จำนวนและร้อยละของ ประสบการณ์ในการปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	63
4.27 จำนวนและร้อยละของ การได้รับใบรับรอง ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	64
4.28 จำนวนและร้อยละ ในการติดต่อเจ้าหน้าที่ด้านการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในปีที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	65
4.29 จำนวนและร้อยละของ การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในปีที่ผ่านมา ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	66
4.30 จำนวนและร้อยละของ การเข้ารับการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในปีที่ผ่านมา ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	67
4.31 จำนวนและร้อยละของ การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในปีที่ผ่านมา ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.32 จำนวนและร้อยละของ คะแนนความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	69
4.33 จำนวนและร้อยละของ ความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	71
4.34 จำนวนและร้อยละของ คะแนนความเคร่งครัดในการปฏิบัติตามขั้นตอนการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	73
4.35 จำนวนปัญหาและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำแนกตามการผ่านและไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	74
4.36 จำนวนและร้อยละ ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์	76
4.37 การวิเคราะห์ค่าสถิติของตัวแปรอิสระ	78
4.38 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่ใช้ในการศึกษา	80
4.39 ค่าที่ได้จากการวิเคราะห์	81
4.40 ผลการทำนายกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร	84

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 2.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตข้าวหอมมะลินทรีย์ของ
เกษตรกรที่ผ่านมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดอุบลราชธานี

15

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญกราฟ

กราฟที่		หน้า
4.1	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของต้นทุนที่เป็นเงินสด รายได้จากการจำหน่ายข้าวหอมมะลิอินทรีย์ และรายได้เหนือต้นทุนเงินสดของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร	49

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved